فهرست

قانون مجازات اسلامی (مصوب ۱۳۹۲) ۱۰

کتاب اول- کلیات ۱۰

بخش اول- مواد عمومی ۱۰

فصل اول- تعاریف ۱۰

فصل دوم- قلمرو اجرای قوانین جزایی در مکان ۱۱

فصل سوم- قلمرو اجرای قوانین جزایی در زمان ۱۳

فصل چهارم- قانونی بودن جرایم، مجازات‌ها و دادرسی کیفری ۱۶

بخش دوم- مجازات‌ها ۱۶

فصل اول- مجازات‌های اصلی ۱۶

فصل دوم- مجازات‌های تکمیلی و تبعی ۲۴

فصل سوم- نحوه تعیین و اعمال مجازات‌ها ۲۸

فصل چهارم- تخفیف مجازات و معافیت از آن ۳۲

فصل پنجم- تعویق صدور حکم ۳۴

فصل ششم- تعلیق اجرای مجازات ۳۷

فصل هفتم- نظام نیمه آزادی ۴۱

فصل هشتم- نظام آزادی مشروط ۴۱

فصل نهم- مجازات‌های جایگزین حبس ۴۴

فصل دهم- مجازات‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی اطفال و نوجوانان ۵۰

فصل یازدهم-سقوط مجازات ۵۵

مبحث اول- عفو ۵۵

مبحث دوم- نسخ قانون ۵۵

مبحث سوم- گذشت شاکی ۵۶

مبحث چهارم- مرور زمان ۵۸

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

مبحث پنجم- توبه مجرم ۶۱
مبحث ششم- اعمال قاعده درأ ۶۳
بخش سوم- جرایم ---------- ۶۳
فصل اول- شروع به جرم ۶۳
فصل دوم- شرکت در جرم ۶۴
فصل سوم- معاونت در جرم ۶۴
فصل چهارم- سردستگی گروه مجرمانه سازمان‌یافته ۶۶
فصل پنجم- تعدد جرم ۶۷
فصل ششم- تکرار جرم ۷۱
بخش چهارم- شرایط و موانع مسؤولیت کیفری ---------- ۷۲
فصل اول- شرایط مسؤولیت کیفری ۷۲
فصل دوم- موانع مسؤولیت کیفری ۷۳
بخش پنجم- ادله اثبات در امور کیفری ---------- ۷۸
فصل اول- مواد عمومی ۷۸
فصل دوم- اقرار ۷۸
فصل سوم- شهادت ۸۰
فصل چهارم- سوگند ۸۴
فصل پنجم- علم قاضی ۸۶
بخش ششم- مسائل متفرقه ---------- ۸۷
کتاب دوم- حدود_____ ۸۹
بخش اول- مواد عمومی---------- ۸۹
بخش دوم- جرایم موجب حد---------- ۹۰
فصل اول- زنا ۹۰
فصل دوم- لواط، تفخیذ و مساحقه ۹۲

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

فصل سوم- قوادی ۹۴
فصل چهارم- قذف ۹۴
فصل پنجم- سبّ نبی ۹۷
فصل ششم- مصرف مُسکر ۹۸
فصل هفتم- سرقت ۹۸
فصل هشتم- مُحاربه ۱۰۱
فصل نهم- بَغی و افساد فی‌الارض ۱۰۲
کتاب سوم- قصاص _____ ۱۰۴
بخش اول- مواد عمومی ---------- ۱۰۴
فصل اول- اقسام و تعاریف جنایات ۱۰۴
فصل دوم- تداخل جنایات ۱۰۶
فصل سوم- شرایط عمومی قصاص ۱۰۸
فصل چهارم- راه‌های اثبات جنایت ۱۱۲
فصل پنجم- صاحب حق قصاص ۱۱۸
فصل ششم- شرکت در جنایت ۱۲۲
فصل هفتم- اکراه در جنایت ۱۲۴
بخش دوم- قصاص نفس ---------- ۱۲۵
بخش سوم- قصاص عضو ---------- ۱۲۶
فصل اول- موجب قصاص عضو ۱۲۶
فصل دوم- شرایط قصاص عضو ۱۲۸
بخش چهارم- اجرای قصاص ---------- ۱۳۲
فصل اول- مواد عمومی ۱۳۲
فصل دوم- اجرای قصاص نفس ۱۳۷
فصل سوم- اجرای قصاص عضو ۱۳۸

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

کتاب چهارم- دیات_____۱۳۹
بخش اول- مواد عمومی----------۱۳۹
فصل اول- تعریف دیه و موارد آن ۱۳۹
فصل دوم- ضَمان دیه ۱۴۰
فصل سوم- راه‌های اثبات دیه ۱۴۰
فصل چهارم- مسؤول پرداخت دیه ۱۴۲
فصل پنجم- مهلت پرداخت دیه ۱۴۸
فصل ششم- موجبات ضمان ۱۵۰
فصل هفتم- تداخل و تعدد دیات ۱۶۰
بخش دوم- مقادیر دیه----------۱۶۴
فصل اول- دیه نفس ۱۶۴
فصل دوم- قواعد عمومی دیه اعضا ۱۶۶
فصل سوم- دیه مقدر اعضا ۱۷۰
مبحث اول- دیه مو ۱۷۰
مبحث دوم- دیه چشم ۱۷۲
مبحث سوم- دیه بینی ۱۷۳
مبحث چهارم- دیه لاله گوش ۱۷۵
مبحث پنجم- دیه لب ۱۷۶
مبحث ششم- دیه زبان ۱۷۷
مبحث هفتم- دیه دندان ۱۷۸
مبحث هشتم- دیه گردن ۱۸۰
مبحث نهم- دیه فک ۱۸۰
مبحث دهم- دیه دست و پا ۱۸۱
مبحث یازدهم- دیه ستون فقرات، نخاع و نشیمنگاه ۱۸۳
مبحث دوازدهم- دیه دنده و ترقوه ۱۸۴

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

مبحث سیزدهم- دیه ازاله بکارت و افضا	۱۸۵
مبحث چهاردهم- دیه اندام تناسلی و بیضه	۱۸۷
مبحث پانزدهم- دیه پستان	۱۸۸
فصل چهارم- قواعد عمومی دیه منافع	**۱۸۹**
فصل پنجم- دیه مقرر منافع	**۱۹۰**
مبحث اول- دیه عقل	۱۹۰
مبحث دوم- دیه شنوایی	۱۹۰
مبحث سوم- دیه بینایی	۱۹۱
مبحث چهارم- دیه بویایی	۱۹۲
مبحث پنجم- دیه چشایی	۱۹۲
مبحث ششم- دیه صوت و گویایی	۱۹۳
مبحث هفتم- دیه سایر منافع	۱۹۴
فصل ششم- دیه جراحات	**۱۹۵**
فصل هفتم- دیه جنین	**۱۹۸**
فصل هشتم- دیه جنایت بر میت	۱۹۹

❁کتاب پنجم- تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده (مصوب ۱۳۷۵) **۲۰۲**

فصل اول- جرایم ضد امنیت داخلی و خارجی کشور---------- ۲۰۲

فصل دوم- اهانت به مقدسات مذهبی و سوءقصد به مقامات داخلی ------- ۲۰۸

فصل سوم- سوءقصد به مقامات سیاسی خارجی---------- ۲۰۹

فصل چهارم- تهیه و ترویج سکه قلب ---------- ۲۰۹

فصل پنجم- جعل و تزویر ----------۲۱۰

فصل ششم- محو یا شکستن مهر و پلمپ و سرقت نوشته‌ها از اماکن دولتی - ۲۱۶

فصل هفتم- فرار محبوسین قانونی و اخفای مقصرین ---------- ۲۱۷

فصل هشتم- غصب عناوین و مشاغل---------- ۲۲۰

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

فصل نهم- تخریب اموال تاریخی، فرهنگی ---------- ۲۲۱
فصل دهم- تقصیرات مقامات و مأمورین دولتی ---------- ۲۲۵
فصل یازدهم- ارتشاء و ربا و کلاهبرداری ---------- ۲۲۹
فصل دوازدهم- امتناع از انجام وظایف قانونی ---------- ۲۳۱
فصل سیزدهم- تعدیات مأمورین دولتی نسبت به دولت ---------- ۲۳۲
فصل چهاردهم- تمرد نسبت به مأمورین دولت ---------- ۲۳۵
فصل پانزدهم- هتک حرمت اشخاصی ---------- ۲۳۶
فصل شانزدهم- اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرایم ---------- ۲۳۶
فصل هفدهم- جرایم علیه اشخاص و اطفال ---------- ۲۳۶
فصل هجدهم- جرایم ضد عفت و اخلاق عمومی ---------- ۲۴۲
فصل نوزدهم- جرایم بر ضد حقوق تکالیف خانوادگی ---------- ۲۴۵
فصل بیستم- قسم و شهادت دروغ و افشای سر ---------- ۲۴۷
فصل بیست و یکم- سرقت و ربودن مال غیر ---------- ۲۴۸
فصل بیست و دوم- تهدید و اکراه ---------- ۲۵۴
فصل بیست و سوم- ورشکستگی ---------- ۲۵۴
فصل بیست و چهارم- خیانت در امانت ---------- ۲۵۴
فصل بیست و پنجم- احراق و تخریب و اتلاف اموال و حیوانات ---------- ۲۵۵
فصل بیست و ششم- هتک حرمت منازل و املاک غیر ---------- ۲۶۱
فصل بیست و هفتم- در افترا و توهین و هتک حرمت ---------- ۲۶۵
فصل بیست و هشتم- تجاهر به استعمال مشروبات الکلی و ولگردی و برد و باخت (قمار، شرط بندی و بخت آزمایی) ---------- ۲۶۶
فصل بیست و نهم- جرایم ناشی از تخلفات رانندگی ---------- ۲۷۶

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

فصل جرایم رایانه‌ای (قانون جرایم رایانه‌ای) ۲۸۲
بخش یکم- جرایم و مجازات‌ها ۲۸۲
فصل یکم- جرایم علیه محرمانگی داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی ۲۸۲
مبحث یکم- دسترسی غیرمجاز ۲۸۲
مبحث دوم- شنود غیرمجاز ۲۸۳
مبحث سوم- جاسوسی رایانه‌ای ۲۸۳
فصل دوم- جرایم علیه صحت و تمامیت داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی ۲۸۴
مبحث یکم- جعل رایانه‌ای ۲۸۴
مبحث دوم- تخریب و اخلال در داده‌ها یا سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی ۲۸۵
فصل سوم- سرقت و کلاهبرداری مرتبط با رایانه ۲۸۶
فصل چهارم- جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی ۲۸۷
فصل پنجم- هتک حیثیت و نشر اکاذیب ۲۸۹
فصل ششم- مسؤولیت کیفری اشخاص ۲۹۰
فصل هفتم- سایر جرایم ۲۹۳
فصل هشتم- تشدید مجازات‌ها ۲۹۴
بخش دوم- آیین دادرسی ۲۹۵
بخش سوم- سایر مقررات ۲۹۵
قانون کاهش مجازات حبس تعزیری ۲۹۷
قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری ۳۰۶

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

قانون مجازات اسلامی

مصوب ۱۳۹۲/۲/۱مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی

کتاب اول- کلیات

بخش اول- مواد عمومی

فصل اول- تعاریف

ماده ۱- قانون مجازات اسلامی مشتمل بر جرایم و مجازات‌های حدود، قصاص، دیات و تعزیرات، اقدامات تأمینی و تربیتی، شرایط و موانع مسؤولیت کیفری و قواعد حاکم بر آن‌ها است.

ماده ۲- هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است جرم محسوب می‌شود.[۱]

---

۱. رای وحدت رویه شماره ۸۶۷ - ۱۴۰۴/۵/۲۸ هیئت عمومی دیوان عالی کشور: «طبق اصل سی و ششم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده ۲ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، حکم به مجازات و اجرای آن از سوی دادگاه در صورتی امکان پذیر است که به‌موجب قانون، رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل، جرم انگاری و تعیین مجازات شده باشد. آنچه که بر اساس ماده ۴۱ قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲، جرم انگاری و برای آن مجازات تعیین شده است، تیراندازی عمدی در حین خدمت یا مأموریت برخلاف مقررات و ضوابط از سوی فرد نظامی است. علی هذا شلیک سهوی تیر توسط فرد نظامی، با توجه به تفسیر مضیّق قوانین جزایی و به نفع متهم، وصف مجرمانه نداشته و صرفاً مرتکب از باب مسئولیت مدنی، ضامن جبران خسارات وارده خواهد بود.»

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

سه ضربه شلاق یا دو میلیون و پانصد هزار میلیون (۲/۵۰۰/۰۰۰) ریال[۱۲] است. چنانچه مجازات متعدد باشد به ترتیب نسبت به حبس، شلاق و جزای نقدی محاسبه می‌گردد.[۱۳]

ماده ۲۸ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳)[۱۴]- کلیه مبالغ مذکور در این قانون و سایر قوانین از تاریخ تصویب آن‌ها در مورد تمام جرایم و تخلفات از جمله مجازات نقدی، به تناسب نرخ تورم اعلام شده از سوی بانک مرکزی، هر سه سال یک بار به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب هیئت وزیران تعدیل و در مورد احکامی که بعد از آن صادر می‌شود، لازم‌الاجرا می‌گردد.[۱۵]

---

۱۲. به‌موجب مصوبه ۱۴۰۵/۲/۱۴ هیئت وزیران، مبالغ مندرج در ماده (۲۷) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و بند (ب) ماده (۵۲۹) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ و تبصره یک آن، از تاریخ اتمام مدت سه سال تصویب‌نامه شماره ۲۳۱۸۵۰/ ت ۶۱۰۱۲ ه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴ از مبلغ دو میلیون و پانصد هزار (۲/۵۰۰/۰۰۰) ریال به مبلغ ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تعدیل شده است.

۱۳. رای وحدت رویه شماره ۶۵۴ - ۱۳۸۰/۷/۱۰ هیئت عمومی دیوان عالی کشور: «به‌موجب تبصره ماده ۱۸ قانون مجازات اسلامی[منسوخ] دادگاه مکلف است که ایام بازداشت قبلی محکومٌ‌علیه در پرونده مورد حکم را از مجازات‌های تعزیری و یا بازدارنده کسر نماید و چون حبس و جزای نقدی هر دو یک نوع و از مجازات‌های تعزیری و بازدارنده می‌باشند و عدم محاسبه و مرعی نداشتن ایام بازداشت قبلی برخلاف حقوق و آزادی‌های فردی است علیهذا به حکم تبصره مذکور کسر مدت بازداشت از محکومیت جزای نقدی و احتساب تبدیل آن به جزای نقدی قانونی است.»

۱۴. متن سابق ماده ۲۸: «کلیهٔ مبالغ مذکور در این قانون و سایر قوانین از جمله مجازات نقدی، به تناسب نرخ تورم اعلام شده به‌وسیله بانک مرکزی هر سه سال یک بار به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب هیئت وزیران تعدیل و در مورد احکامی که بعد از آن صادر می‌شود لازم‌الاجراء می‌گردد.»

۱۵. هیئت وزیران آخرین بار طی تصویب‌نامه مورخ ۱۴۰۳/۴/۴ مبالغ جزای نقدی را تعدیل کرده است. در این کتاب همه مبالغ در متن مواد، بر اساس تعدیل مذکور درج شده‌اند

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

عدم تمکن از بیت‌المال پرداخت می‌شود. در این مورد فرقی میان دیه نفس و غیر آن نیست.[۴۶]

ماده ۴۷۱- هرگاه فرد ایرانی از اقلیت‌های دینی شناخته‌شده در قانون اساسی که در ایران زندگی می‌کند، مرتکب جنایت خطای محض گردد، شخصاً عهده‌دار پرداخت دیه است لکن در صورتی که توان پرداخت دیه را نداشته باشد، به او مهلت مناسب داده می‌شود و اگر با مهلت مناسب نیز قادر به پرداخت نباشد، معادل دیه توسط دولت پرداخت می‌شود.[۴۷]

ماده ۴۷۲- در مواردی که اصل جنایت ثابت شود لکن نوع آن اثبات نشود دیه ثابت و پرداخت آن بر عهده مرتکب است.

ماده ۴۷۳- هرگاه مأموری در اجرای وظایف قانونی، عملی را مطابق مقررات انجام دهد و همان عمل موجب فوت یا صدمه بدنی کسی شود، دیه بر عهده بیت‌المال است.[۴۸]

---

۴۶. رای وحدت رویه شماره ۸۶۴ - ۱۴۰۴/۳/۲۰ هیئت عمومی دیوان عالی کشور: «در مواردی که به‌موجب قانون، پرداخت دیه یا جبران خسارت وارده به اشخاص بر عهده بیت‌المال است و وزارت دادگستری طرف دعوا قرار می‌گیرد و طبق قانون عهده‌دار پرداخت می‌باشد، به لحاظ اینکه وزارتخانه مذکور زیر مجموعه دولت محسوب و دولت در مفهوم عام در کل کشور حاکمیت دارد و نیز به‌منظور تسهیل دسترسی مردم به محاکم جهت دادخواهی و مطالبه خسارت یا دیه، خواهان می‌تواند طبق قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی، دعوا را در محل اقامت خود و یا محل وقوع جرم، اقامه نماید.»

۴۷. «رای وحدت رویه شماره ۸۶۴ - ۱۴۰۴/۳/۲۰ هیئت عمومی دیوان عالی کشور» را در زیرنویس ۴۶ ببینید.

۴۸. الف- «رای وحدت رویه شماره ۸۶۷ - ۱۴۰۴/۵/۲۸ هیئت عمومی دیوان عالی کشور» را در زیرنویس ۱ ببینید.

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

تبصره- هرگاه شخصی با علم به خطر یا از روی تقصیر، وارد منطقه ممنوعه نظامی و یا هر مکان دیگری که ورود به آن ممنوع است، گردد و مطابق مقررات، هدف قرار گیرد، ضمان ثابت نیست و در صورتی که از ممنوعه بودن مکان مزبور آگاهی نداشته باشد، دیه از بیت‌المال پرداخت می‌شود.

ماده ۴۷۴- در جنایت شبه عمدی در صورتی که به دلیل مرگ یا فرار به مرتکب دسترسی نباشد، دیه از مال او گرفته می‌شود و در صورتی که مال او کفایت نکند از بیت‌المال پرداخت می‌شود.[۴۹]

ماده ۴۷۵- در جنایت خطای محض در مواردی که پرداخت دیه بر عهده مرتکب است اگر به علت مرگ یا فرار، دسترسی به او ممکن نباشد دیه جنایت از اموال او پرداخت می‌شود و در صورتی که مرتکب مالی نداشته باشد دیه از بیت‌المال

ب- «رای وحدت رویه شماره ۸۶۴ - ۱۴۰۴/۳/۲۰ هیئت عمومی دیوان عالی کشور» را در زیرنویس ۴۶ ببینید.

۴۹. الف- «رای وحدت رویه شماره ۸۶۴ - ۱۴۰۴/۳/۲۰ هیئت عمومی دیوان عالی کشور» را در زیرنویس ۴۶ ببینید.

ب- رای وحدت رویه شماره ۷۳۴ - ۱۳۹۳/۷/۲۲ هیئت عمومی دیوان عالی کشور: «نظر به اینکه برابر ماده ۱۰ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶، فلسفه تشکیل «صندوق تأمین خسارت‌های بدنی» حمایت از زیان‌دیدگان حوادث رانندگی است که خسارت‌های واردشده به آنها از سوی شرکت‌های بیمه قابل پرداخت نیست و با عنایت به اینکه از مقررات قانون و آیین‌نامه اجرایی آن در خصوص نحوه مراجعه زیان‌دیدگان به صندوق برای دریافت خسارت چنین مستفاد می‌شود که نظر قانون‌گذار تسریع و تسهیل در پرداخت خسارت به آنان بوده‌است؛ بنابراین در صورت امتناع صندوق از پرداخت خسارت بدنی زیان‌دیده، دادگاه عمومی جزایی صالح به رسیدگی و اظهارنظر در خصوص مورد خواهد بود و رعایت تشریفات مقرر برای دعاوی حقوقی در این موارد ضرورت ندارد. بدیهی است در صورت پرداخت خسارت نیز اقدامات قضایی برای تعقیب و شناسایی راننده مقصر باید ادامه یابد.»

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

کتاب پنجم - تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده

مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی

فصل اول- جرایم ضد امنیت داخلی و خارجی کشور

ماده ۴۹۸- هرکس با هر مرامی، دسته، جمعیت یا شعبه جمعیتی بیش از دو نفر در داخل یا خارج از کشور تحت هر اسم یا عنوانی تشکیل دهد یا اداره نماید که هدف آن برهم زدن امنیت کشور باشد و محارب شناخته نشود به حبس از دو تا ده سال محکوم می‌شود.

ماده ۴۹۹- هرکس در یکی از دسته‌ها یا جمعیت‌ها یا شعب جمعیت‌های مذکور در ماده (۴۹۸) عضویت یابد به سه ماه تا پنج سال حبس محکوم می‌گردد مگر اینکه ثابت شود از اهداف آن بی‌اطلاع بوده است.

ماده ۴۹۹ مکرر (الحاقی ۱۳۹۹/۱۰/۲۴)[۶۹]- هرکس با قصد ایجاد خشونت یا تنش در جامعه و یا با علم به وقوع آن به قومیت‌های ایرانی یا ادیان الهی یا مذاهب اسلامی مصرح در قانون اساسی توهین نماید، چنانچه مشمول حد نباشد و منجر به خشونت یا تنش شده باشد به حبس و جزای نقدی درجه پنج یا یکی از آن دو محکوم و در غیر این صورت به حبس و جزای نقدی درجه شش یا یکی از آن دو محکوم می‌شود.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۳۹۹/۱۰/۲۴)- منظور از توهین موارد مندرج در «قانون

---

۶۹. الحاقی به‌موجب ماده یک «قانون الحاق دو ماده به کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده)» مصوب ۱۳۹۹/۱۰/۲۴ مجلس شورای اسلامی

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

استفساریه نسبت به کلمه اهانت، توهین و یا هتک حرمت مندرج در مقررات جزایی مواد (۵۱۳)، (۵۱۴)، (۶۰۸) و (۶۰۹) قانون مجازات اسلامی و بندهای (۷) و (۸) ماده (۶) و مواد (۲۶) و (۲۷) قانون مطبوعات مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۴»[۷۰] می‌باشد.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۹۹/۱۰/۲۴)- چنانچه جرم موضوع این ماده در قالب گروه مجرمانه سازمان‌یافته ارتکاب یابد و یا از سوی مأموران یا مستخدمان دولتی یا عمومی در حین انجام وظیفه یا به مناسبت آن واقع شود و یا از طریق نطق در مجامع عمومی یا با استفاده از ابزارهای ارتباط‌جمعی در فضای واقعی یا مجازی منتشر شود، مجازات مقرر به میزان یک درجه تشدید می‌شود.

---

۷۰. «قانون استفساریه نسبت به کلمه اهانت، توهین و یا هتک حرمت مندرج در مقررات جزایی مواد (۵۱۳)، (۵۱۴)، (۶۰۸)، (۶۰۹) قانون مجازات اسلامی و بندهای (۷) و (۸) ماده (۶) و مواد (۲۶) و (۲۷) قانون مطبوعات» مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۴:

موضوع استفسار:

ماده واحده- آیا منظور از عبارت (اهانت، توهین و یا هتک حرمت) مندرج در مقررات جزائی از جمله مواد (۵۱۳)، (۵۱۴)، (۶۰۸) و (۶۰۹) قانون مجازات اسلامی و بندهای (۷) و (۸) ماده (۶) و مواد (۲۶) و (۲۷) قانون مطبوعات عبارت است از به کار بردن الفاظی که دلالت صریح بر فحاشی و سب و لعن دارد یا خیر؟ و در صورت عدم صراحت مطلب و انکار متهم بر قصد اهانت و هتک حرمت آیا موضوع از مصادیق مواد مورد ذکر می‌باشد یا خیر؟

نظر مجلس:

از نظر مقررات کیفری اهانت و توهین و...عبارت است از بکار بردن الفاظی که صریح یا ظاهر باشد و یا ارتکاب اعمال و انجام حرکاتی که با لحاظ عرفیات جامعه و با در نظر گرفتن شرایط زمانی و مکانی و موقعیت اشخاص موجب تخفیف و تحقیر آنان شود و با عدم ظهور الفاظ توهین تلقی نمی‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ چهارم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

ماده ۷۰۵ (اصلاحی ۱۴۰۱/۱۲/۳)[۱۰۸]- ارتکاب هر یک از رفتارهای مذکور در بندهای (۱) تا (۳) این ماده، جرم است و هر شخص به هر نحوی در فضای حقیقی یا مجازی یکی از رفتارهای مذکور را مرتکب شود، علاوه بر ضبط اموال و عواید حاصل از جرم به نفع دولت، به جزای نقدی درجه شش یا جزای نقدی معادل ارزش یک تا سه برابر مجموع اموال و عواید ناشی از جرم، هر کدام بیشتر باشد، محکوم می‌شود.

۱- هر نوع توافق صریح یا ضمنی با هدف برد و باخت که به‌موجب آن بازنده یا بازندگان یا شخص ثالثی ملتزم به پرداخت وجه، مال، منفعت، خدمت یا امتیاز مالی به صورت مستقیم یا غیرمستقیم به برنده یا برندگان یا شخص ثالثی می‌شوند.

۲- هر نوع مشارکت دو یا چند شخص در خصوص پیش‌بینی موضوعی خاص یا فرض وقوع امری خاص، که بازنده یا بازندگان ملزم به پرداخت وجه، مال، منفعت، خدمت یا امتیاز مالی یا هر امتیاز دیگری به صورت مستقیم یا غیرمستقیم به برنده یا برندگان یا شخص ثالثی باشند.

۳- مشارکت دو یا چند شخص در خصوص انجام قرعه‌کشی با هر اقدام مبتنی بر شانس یا انتخاب تصادفی که در نتیجه آن کل یا بخشی از وجه، مال، منفعت، خدمت یا امتیاز مالی، پرداخت‌شده یا در تعهد پرداخت قرار گرفته شرکت‌کنندگان به صورت مستقیم یا غیرمستقیم به یک یا چند نفر از

---

۱۰۸. الف- مواد ۷۰۵ تا ۷۱۱ به‌موجب «قانون اصلاح مواد ۷۰۵ تا ۷۱۱ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده)» مصوب ۱۴۰۱/۱۲/۳ اصلاح شده‌اند.

ب- متن سابق ماده ۷۰۵: «قماربازی با هر وسیله‌ای ممنوع و مرتکبین آن به یک تا شش ماه حبس و یا تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم می‌شوند و در صورت تجاهر به قماربازی به هر دو مجازات محکوم می‌گردند.»

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

عدم مهارت راننده (اعم از وسائط نقلیه زمینی یا آبی یا هوایی) یا متصدی وسیله موتوری منتهی به قتل غیرعمدی شود مرتکب به شش ماه تا سه سال حبس و نیز به پرداخت دیه در صورت مطالبه از ناحیه اولیای دم محکوم می‌شود.[۱۱۷]

ماده ۷۱۵- هرگاه یکی از جهات مذکور در ماده (۷۱۴) موجب مرض جسمی یا دماغی که غیرقابل علاج باشد و یا از بین رفتن یکی از حواس یا ازکارافتادن عضوی از اعضای بدن که یکی از وظایف ضروری زندگی انسان را انجام می‌دهد یا تغییر شکل دائمی عضو یا صورت شخص یا سقط‌جنین شود مرتکب به حبس از دو ماه تا یک سال و به پرداخت دیه در صورت مطالبه از ناحیه مصدوم محکوم می‌شود.

---

۱۱۷. الف- ماده ۱۲ قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۴۰۲/۶/۲۲:
«صلاحیت‌های دادگاه صلح به شرح زیر است:
۱- ...
۹- جنبه عمومی و خصوصی کلیه جرائم غیرعمدی ناشی از کار یا تصادفات رانندگی
۱۰- ...»

ب- رای وحدت رویه شماره ۵۶۳ - ۱۳۷۰/۳/۲۸ هیئت عمومی دیوان عالی کشور: «نظر به ماده اول قانون دیات مصوب ۲۴ آذرماه ۱۳۶۱ که مقرر می‌دارد «دیه مالی است که به سبب جنایت بر نفس یا عضو به مجنی‌علیه یا به اولیای‌دم او داده می‌شود» و با توجه به مفهوم مخالف جمله ذیل تبصره ماده ۱۶ قانون تشکیل دادگاه‌های کیفری ۱ و ۲ و شعب دیوان عالی کشور مصوب تیرماه ۱۳۶۸ چنانچه بر اثر تصادم بین دو وسیله نقلیه موتوری رانندگان آن‌ها فوت شوند و تعقیب کیفری راننده متخلف موقوف باشد، رسیدگی به دعوی اولیای‌دم یکی از راننده‌ها علیه ورثه راننده دیگر از آن جهت که جنبه مالی دارد در صلاحیت دادگاه‌های حقوقی است.»

پ- رای وحدت رویه شماره ۵۲۲ - ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ هیئت عمومی دیوان عالی کشور: «در رانندگی وسائل نقلیه موتوری بر اثر بی‌احتیاطی که منتهی به قتل یا جرح یا نقص عضو گردد و دادگاه وقوع جرم و تخلف راننده را احراز نماید که مستلزم پرداخت دیه و مجازات تعزیری باشد، باید نظر استنباطی خود را در مورد نوع دیه و مجازات تعزیری توأماً به دیوان عالی کشور اعلام نماید و تفکیک تعیین دیه از مجازات تعزیری صحیح نیست.»

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

فصل جرایم رایانه‌ای

(قانون جرایم رایانه‌ای)[۱۲۰]

مصوب ۱۳۸۸/۳/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی

بخش یکم- جرایم و مجازات‌ها

فصل یکم- جرایم علیه محرمانگی داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی

مبحث یکم- دسترسی غیرمجاز

ماده ۷۲۹ (ماده ۱ ق.ج.رایانه‌ای)[۱۲۱]- هرکس به طور غیرمجاز به داده‌ها یا سامانه‌های رایانه‌ای یا مخابراتی که به وسیله تدابیر امنیتی حفاظت شده است دسترسی یابد، به حبس از نود و یک روز تا یک سال یا جزای نقدی از ۶۶/۰۰۰/۰۰۰ تا ۲۶۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال[۱۲۲] یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

---

۱۲۰. «قانون جرایم رایانه‌ای» در ۵۶ ماده و در تاریخ ۱۳۸۸/۳/۵ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و در ماده ۵۵ این قانون مقرر شده است که: «شماره مواد ۱ تا ۵۴ این قانون به عنوان مواد ۷۲۹ تا ۷۸۹ ق.م.ا (بخش تعزیرات) با عنوان فصل جرایم رایانه‌ای منظور و شماره ماده ۷۲۹ ق.م.ا به شماره (۷۸۳) اصلاح گردد.»، بنا بر این عنوان دقیق آن «فصل جرائم رایانه ای از کتاب پنجم-تعزیرات قانون مجازات اسلامی» است.

۱۲۱. منظور از «ق.ج.رایانه‌ای» در این کتاب، «قانون جرایم رایانه‌ای» مصوب ۱۳۸۸/۳/۵ مجلس شورای اسلامی است.

۱۲۲. مبالغ جزاهای نقدی این قانون به‌موجب تصویب‌نامه مورخ ۱۴۰۳/۴/۴ هیئت وزیران

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

قانون کاهش مجازات حبس تعزیری[۱۲۵]

مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳ مجلس شورای اسلامی

ماده ۱- مجازات‌های مقرر در کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی به شرح زیر کاهش یافته یا تبدیل می‌شود:

الف- مجازات حبس موضوع ماده (۶۱۴) قانون (به استثنای تبصره آن) به حبس درجه شش؛

ب- مجازات حبس موضوع ماده (۶۲۱) قانون، در صورتی که ارتکاب جرم به عنف یا تهدید باشد به حبس درجه چهار و در غیر این صورت به حبس درجه پنج؛

پ- تبصره ماده (۶۲۱) قانون، نسخ و در مورد شروع به جرم آن مطابق ماده (۱۲۲) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ عمل می‌شود.

ت- مجازات حبس موضوع ماده (۶۷۷) قانون، در صورتی که میزان خسارت وارده یکصد میلیون (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال یا کمتر باشد به جزای نقدی تا دو برابر معادل خسارت وارده؛

ث- مجازات حبس موضوع ماده (۶۴۸) قانون به حبس درجه شش؛

---

۱۲۵. تمام حذف و اصلاح و الحاقات به‌موجب قانون کاهش حبس تعزیری، در متن «قانون مجازات اسلامی» مصوب ۱۳۹۲ و «کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی - تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده» مصوب ۱۳۷۵ موجود در این کتاب اعمال شده است.

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید

قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری

مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی

ماده ۱- هرکس از راه حیله و تقلب مردم را به وجود شرکت‌ها یا تجارتخانه‌ها یا کارخانه‌ها یا مؤسسات موهوم یا به داشتن اموال و اختیارات واهی فریب دهد یا به امور غیرواقع امیدوار نماید یا از حوادث و پیش‌آمدهای غیرواقع بترساند و یا اسم و یا عنوان مجعول اختیار کند و به یکی از وسایل مذکور و یا وسایل تقلبی دیگر وجوه و یا اموال یا اسناد یا حوالجات یا قبوض یا مفاصاحساب و امثال آن‌ها تحصیل کرده و از این راه مال دیگری را ببرد کلاهبردار محسوب[۱۲۹] و علاوه بر رد

---

۱۲۹. رای وحدت رویه شماره ۵۹۴ - ۱۳۷۳/۹/۱ هیئت عمومی دیوان عالی کشور: «نظر به این که ماده ۱ قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸، انتقال‌دهندگان مال غیر را کلاهبردار محسوب کرده و مجازات کلاهبرداری را در تاریخ تصویب آن قانون ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی معین نموده بود و با تصویب قانون تعزیرات اسلامی مصوب ۱۳۶۲ ماده ۱۱۶ قانون تعزیرات از حیث تعیین مجازات کلاهبردار جایگزین قانون سابق و سپس طبق ماده یک قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷ مجازات کلاهبرداری تشدید و برابر ماده ۸ همان قانون کلیه مقررات مغایر با قانون مزبور لغو گردیده است لذا جرایمی که به‌موجب قانون کلاهبرداری محسوب شود از حیث تعیین کیفر مشمول قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷ بوده...»

برای تهیه کتاب اینجا کلیک کنید